

Mfv.I.10.149/2015/7.

A Kúria a dr. Soós Andrea Klára ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Urbán András jogtanácsos által képviselt alperes ellen kormánytisztviselői jogviszony jogellenes megszüntetésének megállapítása és jogkövetkezményei iránt a Debreceni Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságnál 6.M.590/2013. szám alatt megindított és másodfokon a Debreceni Törvényszék 2.Mf.20.984/2014/5. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen a felperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán a 2016. január 20. napján megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Kúria a Debreceni Törvényszék 2.Mf.20.984/2014/5. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek - tizenöt nap alatt - 15.000 (tizenötezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A felülvizsgálati eljárás illetéke az államot terheli.

I n d o k o l á s

A felperes 2004. január 1-jétől állt köztisztviselői, utóbb kormánytisztviselői jogviszonyban az alperesnél. A H.B.M. Kirendeltség vezető informatikusa, rendszergazdája volt, vezető tanácsos beosztásban. Emellett biztonsági, munkaügyi-nyilvántartási, elsősegély-nyújtási, tűzvédelmi feladatokat, illetve vagyonvédelmi és leltárkezelői feladatokat is ellátott. Jogviszonyának fennállása alatt több alkalommal dicséretben részesült.

Az alperes munkáltató 2010. szeptember 8-án közölte a felperessel a kormánytisztviselői jogviszonyának megszüntetését, akkor adta át részére a 2010. szeptember 7-én kelt okiratot, amely indokolást nem tartalmazott. A munkáltató ebben hivatkozott a kormánytisztviselők jogállásáról szóló 2010. évi LVIII. törvény (Ktjv.) 8. § (1) bekezdésének b) pontjára, valamint a 9. § (1) bekezdésében

rögzítettekre.

A felperes 2010. november 8-áig a felmentési idejét töltötte, majd táppénzes állományba került, utóbb pedig álláskeresői járadékot folyósítottak a részére. 2011. március 31-én vállalkozó lett.

A felperes a keresetében a kormánytisztviselői jogviszonya megszüntetése jogellenességének megállapítását, és eredeti munkakörében történő továbbfoglalkoztatását kérte elmaradt járandóságainak megfizetése mellett. Keresetének összecszerűségét a 2010. szeptember 8-án hatályban volt Ktjv. 2. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó 1992. évi XIII. törvény (Ktv.) 60. §-a alapján határozta meg, másodlagosan az igényét a 2011. évi CXCV. törvény (Kttv.) rendelkezéseire alapította.

A felperes elsődlegesen arra hivatkozott, hogy az alperes rendeltetésellenes joggyakorlást valósított meg a jogviszonyának megszüntetésekor. Másodlagosan az Európai Unió jogrendszerét hívta fel azzal, hogy sérültek az Európai Unió Bírósága irányadó határozataiban, a vonatkozó nemzetközi szerződésekben, az Emberi Jogok Európai Bírósága releváns esetjogában, valamint az Alaptörvényben megfogalmazott elvek. Alapjogi korlátozó jellege miatt tehát a jogviszony megszüntetés jogellenes volt. Vitatta a 2011. évi CXCV. törvény jelen perben való alkalmazhatóságát figyelemmel arra, hogy az átmeneti törvény (2012. évi V. törvény) 3. § (5) bekezdése a visszaható hatály tilalmába ütközően rendeli alkalmazni a folyamatban lévő perekben a Kttv. 193. és 194. §-ait, amelyek a felmentés jogellenessége esetére a felperes számára hátrányosabb jogkövetkezményeket állapítanak meg, mint az alkalmazandó Ktv. 60. § (1) bekezdés.

Hivatkozása szerint a munkáltató rendeltetésellenes joggyakorlása abban nyilvánult meg, hogy intézkedése a felperes jogos érdekeit csorbította, érdekérvényesítési lehetőségét korlátozta, amikor a bírói jogvédelemhez való jogától megfosztotta. Álláspontja szerint a Munka Törvénykönyve (1992. évi XXII. tv.) 4. §-ában megfogalmazott szabályok általános rendelkezések, amelyek a törvény egészére kihatnak. Magatartásával és képességeivel kapcsolatban semmilyen probléma soha nem merült fel. A H.B.M. Kirendeltség 65 fős állományból 35 fő jogviszonyát szüntette meg az alperes 2010. szeptembere és 2011. márciusa között, amely nem tekinthető jogszerű magatartásnak.

Miután az Európai Unió beemelte az Európai Unió Alapjogi Chartájába

a Módosított Európai Szociális Charta 24. cikke szerinti jogot, az az uniós jog részévé vált, amely Magyarországra kötelező, és egyben közvetlen hatályú. A felperes álláspontja szerint a Ktjv. megalkotásával az Országgyűlés az Alapjogi Charta 51. cikke értelmében az uniós jogot hajtja végre, így kötik a Chartában foglalt alapjogok.

A felperes álláspontja szerint az indokolás nélküli felmentés alapjául szolgáló jogszabályi rendelkezések alkotmányellenesek, illetve 2012. január 1-jétől alaptörvény-ellenesek.

A Debreceni Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 6.M.590/2013/14. számú ítéletével a keresetet elutasította, és a felperest perköltség fizetésére kötelezte azzal, hogy a feljegyzett illetéket az állam viseli.

Ítéletének indokolása szerint a felperes kormánytisztviselői jogviszonyának megszüntetésekor, azaz 2010. szeptember 7-én a törvényi rendelkezések értelmében a jogviszonya csak áthelyezéssel, lemondással, illetve munkáltatói felmentéssel volt megszüntethető, amely utóbbi két megszüntetési módhoz a jogalkotó indokolási kötelezettséget nem írt elő.

Az a körülmény, hogy a jogszabálynak megfelelően a munkáltató indokolás nélkül szüntette meg a kormánytisztviselő jogviszonyát, önmagában rendeltetésellenesnek nem tekinthető arra is figyelemmel, hogy a munkáltatónak a Ktjv. hatályba lépésétől kezdődően a vitatott jogszabályi rendelkezés Alkotmánybíróság általi megsemmisítéséig nem volt más lehetősége a jogviszony egyoldalú megszüntetésére.

Az Alkotmánybíróság a 2011. február 18-án kihirdetett 8/2011. (II.18.) AB számú határozatával a Ktjv. 8. § (1) bekezdését a jövőre nézve, azaz 2011. május 31-ei hatállyal semmisítette meg, majd az utóbb előterjesztett bírói kezdeményezéseket az alkotmányellenessé nyilvánított jogszabályi rendelkezés folyamatban lévő ügyben történő alkalmazásának kizárására vonatkozóan elutasította. Rögzítette, hogy a „pro futuro” megsemmisítés az alaptörvény-ellenes jogszabály határozott idejű alkalmazása lehetőségével, és egyben kötelezettségével jár mindenki számára. Az alkotmányellenesnek minősülő jogszabályt az Alkotmánybíróság által megjelölt időpontig alkalmazni kellett, vagyis e körben a munkáltató jogszabálysértést nem követett el.

A felperes egyéb, a munkáltató oldalán fennálló rendeltetésellenességet megalapozó körülményt (többlettényállási

elemet) nem állított és nem bizonyított, így a munkáltató indokolás nélküli felmentése rendeltetésszerűnek nem tekinthető, emiatt a jogellenessége sem állapítható meg.

Az Európai Bíróság kifejtette, hogy a Charta rendelkezései önmagukban nem alapozzák meg a hatáskörét, és az előzetes döntéshozatalra utaló határozatok olyan elemet nem tartalmaznak, amely alapján megállapítható lenne, hogy az alapjogviták a Chartán kívüli uniós jogszabályok értelmezését vagy alkalmazását is érintenék, mivel a határozatok nem bizonyítják azt, hogy az alapeljárások az uniós jogot a Charta 51. cikkének (1) bekezdése alapján végrehajtható nemzeti szabályozásra vonatkoztatnák.

A jogvita alanyai a munkavállaló és a munkáltató. Ezzel szemben az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló Rómában, 1950. november 4-én kelt Egyezmény (EJEE) alapján az Emberi Jogok Európai Bírósága előtt az ügy tárgya az EJEE-ben biztosított valamely emberi jog, a jelen esetben a hatékony bírói jogorvoslathoz való jog megsértése. A jogvita alanyai lehetnek a kérelmezői oldalon bármely természetes személy vagy azok csoportja, illetve szervezet, ha úgy véli, hogy emberi jogaiban sérelmet szenvedett. A másik alany Magyarország, illetve az a részes tagállam, amely az emberi jog sérelmét előidézte. A bíróság ítélete az adott tagállamot kötelezi. A felperes által hivatkozott K.M.C. kontra Magyarország ügyből is az állapítható meg, hogy a „Strasbourgi Bíróság” eljárása során kizárólag a tisztességes eljárás követelményének vizsgálatára szorítkozott függetlenül attól, hogy milyen jogviszonnyal, illetve hogy eljárásjogi vagy anyagi jogi rendelkezéssel összefüggésben merült-e fel a jogsérelem.

A fentiekből következően az indokolás nélkül felmentett kormánytisztviselőknek lehetőségük volt az indokolás nélküli felmentés miatt eleve az Emberi Jogok Európai Bírósága előtt kérelmet előterjeszteni azon sérelmük orvoslására, hogy a bírósághoz fordulásukat ellehetetlenítették. Vagylagosan dönthettek arról is, hogy munkaügyi bíróság előtt terjesztenek elő keresetet a kormánytisztviselői jogviszony jogellenes megszüntetésének megállapítása, és ennek anyagi jogi következményei érvényesítése iránt.

A felperes indokolás nélküli felmentése a rendeltetésszerű joggyakorlás követelményébe nem ütközik, az egyenlő bánásmód követelményének megsértésére pedig nem hivatkozott, az alperessel szemben nem vagyoni kártérítési igényt nem kívánt előterjeszteni.

Az Európai Alapjogi Charta 30. cikkének közvetlen alkalmazhatóságára a jelen perben nem volt lehetőség, illetve a bíróság indokolatlannak tartotta az eljárás felfüggesztését az alkotmánybírósági eljárás kezdeményezése miatt a vitatott Ktjv. 8. § (1) bekezdésének nemzetközi szerződésbe ütközése vizsgálata vonatkozásában, a keresetet megalapozatlannak találta, ezért azt elutasította.

A felperes fellebbezése folytán eljáró Debreceni Törvényszék 2.Mf.20.984/2014/5. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletében meghatározott perköltség mértékét leszállította, egyebekben azt helybenhagyta. A felperest perköltség fizetésére kötelezte.

A másodfokú bíróság ítéletének indokolása szerint a rendeltetésellenes joggyakorlás tekintetében a bizonyítási kötelezettség a felperest terhelte, aki e körben kioktatásra került. A bíróság kötelezettsége arra terjed ki, hogy a feleket a perbeli eljárási jogaikról és kötelezettségeikről tájékoztassa, és ez nem érinti az anyagi jogra vonatkozó kioktatást, vagyis azt, hogy a felperes az alperesi határozatot milyen jogcímen, ténybeli alapon vitathatja (BH2005.74., BH2007.123.).

A felperes az elsőfokú bíróság többszöri felhívására nem adta elő, hogy mely eseményekből, körülményekből következtetett arra, hogy az alperes a rendeltetésellenes joggyakorlás követelményét nem tartotta meg.

A felperesi képviselő a jegyzőkönyv 4. oldalán előadta, hogy „A rendeltetésellenességet abban látjuk megvalósulni, hogy a munkáltató egy utóbb alkotmányellenessé nyilvánított jogszabályi rendelkezésre alapítottn szüntette meg a felperes kormánytisztviselői jogviszonyát. Egyéb rendeltetésellenességet megalapozó körülményre nem tudunk, nem kívánunk hivatkozni, ilyen a munkáltató oldalán nem merült fel.”

Azzal, hogy az elsőfokú bíróság nem hallgatta meg P.P.-t és dr. M.T.-t, eljárási szabálysértést nem követett el, mivel a felperes a rendeltetésellenes joggyakorlás körében olyan körülményt nem jelölt meg, amelyeket a tanúk nyilatkozata alátámasztott volna. A Kúria már több eseti döntésében kifejtette, hogy önmagában a munkáltató részéről rendeltetésellenes joggyakorlás megállapíthatóságát az alkotmányellenesség kimondása nem alapozza meg.

Az Alaptörvényben foglalt elveknek megfelelő rendelkezések megalkotásáig az alkotmányellenesnek nyilvánított jogszabály alkalmazhatóságának idejét az Alkotmánybíróság kiterjesztette. Ezért nem ütközik a rendeltetésszerű joggyakorlás követelményébe az utóbb alkotmányellenesnek nyilvánított, de hatályos törvényi rendelkezésre alapított felmentés, ahol az Alkotmánybíróságnak a döntése meghozatalakor is az volt a célja, hogy a jogviszony egyoldalú megszüntetése ne maradjon szabályozatlanul (Mfv.I.10.086/2014/5.).

A felmentést az sem teszi jogellenessé, hogy az alperes a perben sem jelölte meg, hogy a felmentés során választása miatt a felperesre esett. Tekintettel arra, hogy a felmentés időpontjában hatályban volt a Ktjv. 8. § (1) bekezdés b) pontja, az alperest indokolási kötelezettség nem terhelte, a felmentés indokára nézve a perben nem volt köteles nyilatkozatot tenni. Indokolás hiányában pedig nem volt olyan felmentési ok, amelynek valóságát és okszerűségét a bíróságnak vizsgálnia kellett volna.

Azon bizonyítási indítványok, amelyekben a felperes arra kérte kötelezni az alperest, hogy mutassa ki 2010. július 6. és 2011. május 31. között hány főt mentettek fel, irreleváns, mivel a jogviszony megszüntetésére nem létszámleépítésre vagy átszervezésre hivatkozással került sor.

A felperes fellebbezésében foglaltakra figyelemmel hangsúlyozta a törvényszék, hogy a próbaidő alatti munkaviszony megszüntetés és az indokolás nélküli felmentés között kizárólag annyi azonosság van, hogy a rendeltetésszerű joggyakorlás követelményét ezen esetekben is meg kell tartani előrebecsátva, hogy ezt az elvet az indokolással ellátott jogviszony megszüntetésére irányuló jognyilatkozat megtétele során is szükséges érvényre juttatni.

A Kúria több eseti döntésében utalt az Európai Unió Bíróságának C-332/2013. számú ügyben hozott döntésére, mely a felperes ügyében hozott C-490/12. szám alatt hozott végzéssel azonos tényállás mellett született. A határozat megállapította, hogy a jogi helyzet nem tartozik az uniós jog alkalmazási körébe, az ügyben a nemzeti jogszabályok alapján kell eljárni.

A Charta 30. cikke közvetlenül nem alkalmazható, a perbeli időszakban hatályban volt a Ktjv. 8. § (1) bekezdés b) pontja, amely lehetőséget adott az indokolás nélküli felmentésre.

Az Alkotmánybíróság adott jogszabály alkotmányellenességének vizsgálata során már hivatalból értékelte annak nemzetközi szerződésbe ütközését, és bár nem ezen körülményre hivatkozással, de megállapította az alkotmányellenességét. Ezért nem volt indokolt az eljárás felfüggesztése mellett újabb alkotmánybíróági eljárás kezdeményezése.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által megállapított perköltség mértékét eltúlzottnak találta, így azt a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (6) bekezdése alapján mérsékelt összegben határozta meg.

A felperes a felülvizsgálati kérelmében elsődlegesen a jogerős ítélet hatályon kívül helyezése mellett az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte. Másodlagosan a másodfokú ítélet hatályon kívül helyezésével az elsőfokú ítélet „megváltoztatását” indítványozta a keresetnek megfelelő határozat meghozatalával.

A felperes ügyében eljáró bíróságok okszerűtlenül, iratellenesen, logikátlanul, nem a Pp. 206. § (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően értékelték a bizonyítás eredményét, jogszabályba ütköző módon utasították el a munkáltatói jogkör gyakorlójának tanúkénti meghallgatását, és ezzel elzárták a felperest attól, hogy bizonyítsa, miszerint az alperes rendeltetésellenes joggyakorlással szüntette meg a kormánytisztviselői jogviszonyát. A bíróságok tisztességtelen eljárása az EJEÉ. 6. cikkének 1. pontjába ütközik.

A felperes elsőfokú eljárásban történő keresetpontosítása jogszerű volt, ebből következően nincs az ügy eldöntése szempontjából jelentősége annak, hogy a korábbi jogi képviselője az eljárás más szakaszaiban milyen nyilatkozatokat tett.

A munkáltatói jogkör gyakorlója részére a Ktjv. 8. § (1) bekezdés b) pontja alapján biztosított jogosultság nem öncélú, hanem a törvényben hivatkozott célok elérésére illette meg P.P.-t „analóg” a próbaidő alatti indokolás nélküli megszüntetés joggyakorlata alapján. A felperes magatartásával és képességeivel semmilyen kifogás nem merült fel az alperes részéről, ebből következően közszolgálati jogviszonyának megszüntetése „öncélú volt”, azaz ellentétes az Mt. 4. §-ának követelményével. A felperes felmentéséről nem a közvetlen felettese, hanem az alperes központi hivatalában hozták meg a döntést, ezért P.P. meghallgatása

feltétlenül szükséges lett volna.

A felülvizsgálati érvelés szerint a felperest fel kellett volna hívni arra, hogy tegyen egyértelmű előadást arra nézve, hogy miben áll a munkáltató rendeltetésellenes joggyakorlása. Ebből következően sérült a Pp. 3. § (3) bekezdése.

A felmentéshez kapcsolódó indokolási kötelezettség elmaradásából következően sérült a bírósághoz fordulás alkotmányos alapjoga, valamint a jogorvoslathoz való jog. A munkáltató intézkedése formailag jogszerű, ez azonban nem jelenti azt, hogy az rendeltetésszerű is volt.

A nemzetközi szerződésben vállalt kötelezettség megszegése nem csupán az Alaptörvény Q) cikkének (2) bekezdésével, de a jogállamiságot biztosító B) cikk (1) bekezdésével is ellentétes. Az Alaptörvény Q) cikk (2) bekezdéséből egyebek mellett az következik, hogy a nemzetközi jog és a magyar jog összhangjának biztosítása nemcsak jogalkotói feladat, hanem valamennyi állami szervnek, így a Kúriának is kötelezettsége, amikor a jogszabályokat értelmeznie kell. Ez azt jelenti, hogy az alkalmazandó jogszabályt a nemzetközi jogra is figyelemmel, azzal összhangban kell értelmezni.

A felperes álláspontja szerint a munkáltató intézkedése ellentétes az EJEE - amelyet Magyarországon az 1993. évi XXXI. törvény hirdetett ki - 6. cikkének 1. pontjában foglalt rendelkezésekkel, ebből következően a jogerős ítélet jogszabálysértő.

A felülvizsgálati érvelés szerint a jogvita eldöntése során nem hagyható figyelmen kívül az Emberi Jogok Európai Bírósága (EJEB) esetjoga, így különösen a K.M.C. kontra Magyarország ügyben hozott döntése.

A felperes a felülvizsgálati kérelmében részletesen kifejtette a munkaviszony megszüntetésének a nemzetközi munkajogban, a nemzetközi emberi jogi joganyagban, európai emberi jogi joganyagban érvényesülő, és álláspontja szerint alkalmazandó elveit, valamint az „európai standard” jelen ügyre történő alkalmazásával kapcsolatos álláspontját (felülvizsgálati kérelem 18-23. oldal).

Az eljáró bíróságok ítéletei jogszabálysértő módon nem rendelkeznek teljes körűen a felperes által a Ktjv. 8. § (1) bekezdés b)

pontjának jogellenessége vonatkozásában annak nemzetközi szerződésekbe ütközésének megállapításáról előterjesztett kereseti kérelmeiről, másrésztől jogszabálysértő módon nem indokolták meg, hogy milyen jogszabályi rendelkezések alapján jutottak az általuk kifejtett következtetésekre.

Az eljáró bíróságoknak a 2011. évi CLI. törvény (új Abtv.) bírói kezdeményezésre vonatkozó szabályozásának a változását az ügy eldöntése során kellő súllyal kellett volna hogy figyelembe venniük. Ennek hiányában eljárásuk súlyosan jogszabálysértő. Utólagos absztrakt normakontroll eljárás keretében megállapított alkotmányellenesség esetén konkrét alkalmazási tilalom kimondására - egyedi ügy hiányában - a 8/2011. (II.18.) AB határozat alapján korábban fogalmilag nem kerülhetett sor. Az Alkotmánybíróság nem mondta ki az alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazásának tilalmát, ez azonban nem jelenti azt, hogy utóbb konkrét ügyben (bírói kezdeményezés, vagy alkotmányjogi panasz alapján) ne rendelkezhetne arról.

Az új Abtv. 25. §-a kifejezetten rögzítette, hogy a bíró abban az esetben is kezdeményezheti az Alkotmánybíróságnál az alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazásának kizárását, ha ezt az Alkotmánybíróság már megállapította. E szerint a bíró nemcsak a jogszabály megsemmisítése érdekében fordulhat az Alkotmánybírósághoz, hanem a már elbírált alkotmányellenes jogszabályon alapuló eljárás esetén pusztán alkalmazási tilalmat is kérhet az Alkotmánybíróság már megsemmisítő határozata mellett is.

A felperes a felülvizsgálati kérelmében indítványozta, hogy a Ktjv. 8. § (1) bekezdés b) pontja nemzetközi szerződésbe ütközését az Alkotmánybíróság állapítsa meg figyelemmel a 2011. évi CLI. törvény (Abtv.) 32. § (2) bekezdésében foglaltakra.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályában való fenntartására irányult a felperes perköltség fizetésre kötelezése mellett.

A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott.

A Kúria a jogerős határozatot a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálhatta felül a Pp. 275. §-ának (2) bekezdése alapján.

Az Európai Unió Bíróságának C-332/13. számú előzetes döntéshozatali eljárásban meghozott végzése folytán a felülvizsgálati kérelemnek az uniós jogszabályokkal összefüggő érvelése nem képezheti a felülvizsgálati eljárás tárgyát, mivel a Ktjv. megalkotásával Magyarország nem az Unió jogát hajtotta végre. Ezért az Európai Unió jogának megsértésére történő hivatkozás alapján a felmentés jogellenessége nem állapítható meg.

A hivatkozott Szociális Charta nem része az uniós jognak, hanem nemzetközi egyezmény (2009. évi VI. törvény), azonban annak 24. cikke alkalmazására Magyarország nem vállalt kötelezettséget, ezért az erre történő felperesi hivatkozás nem alapos.

A jogvita eldöntése szempontjából a K.M.C. kontra Magyarország, és az Emberi Jogok Európai Bírósága által más ügyekben hozott - és a felülvizsgálati kérelemben megjelölt - határozatoknak sem volt perdöntő jelentősége. Ezekben az ügyekben ugyanis a Magyar Államnak a jogalkotás során megvalósított jogsértése nyert megállapítást, amelyeket azonban az Alkotmánybíróság határozatával maga is rögzített, és annak orvoslásáról rendelkezett „pro futuro” jelleggel.

Az Alkotmánybíróság 8/2011. (II.18.) számú határozata szerint a Ktjv. 8. § (1) bekezdés b) pontja alkotmányellenes, sérti az Alkotmány 70/B. § (1) bekezdésében szabályozott munkához való jogot, a 70. § (6) bekezdésében rögzített közhivatal-viseléshez való jogot, az 57. § (1) bekezdés szerinti bírósághoz fordulás jogát, valamint az Alkotmány 54. § (1) bekezdésében megfogalmazott emberi méltósághoz való jogot.

Az 1989. évi XXXII. törvény (régi Abtv.) 43. §-ának (4) bekezdése alapján a sérelmezett rendelkezést a jövőre nézve 2011. május 31-ével semmisítette meg. Az Alkotmánybíróság a 34/2012. (VII.17.) AB határozatában - amelyet bírói kezdeményezések tárgyában hozott - kifejtette, hogy a Ktjv. 8. § (1) bekezdés b) pontjának alkotmányellenességét az Alkotmány olyan rendelkezései alapján állapította meg, amelyeket az Alaptörvény tartalmilag azonosan foglal magában, ezért az alaptörvény-ellenesség vizsgálata szükségtelen, másrészt kimondta, hogy 2011. május 31-e előtt a megsemmisített jogszabályt alkalmazni kell „a pro futuro megsemmisítés azonban az alaptörvény-ellenes jogszabály határozott idejű alkalmazás lehetőségével, és egyben kötelezettségével jár mindenki számára”. Erre tekintettel megalapozatlan a felülvizsgálati érvelés az új Abtv. 25. §-ának, valamint az Alaptörvény felülvizsgálati kérelemben felhozott rendelkezéseinek a megsértéséről.

A jogszabályi rendelkezést megsemmisítő alkotmánybíróági határozat indokolása szerint a Ktjv. 8. § (1) bekezdés b) pontjában foglalt rendelkezés sértette a bírósághoz fordulás, az emberi méltóság jogát, és magában rejtette a munkáltató visszaélésszerű, önkényes döntésével szembeni hatékony jogvédelem hiányát. A perben a Pp. 164. §-ának (1) bekezdése alapján - figyelemmel az MK.95. számú állásfoglalás IV. pont indokolására is - azonban a felperesnek a munkáltató részéről történő rendeltetésellenes joggyakorlást kellett bizonyítania, vagyis azt, hogy az adott esetben a munkáltató az indokolás nélküli felmondás jogával visszaélt az Mt. 4. § (2) bekezdésében foglalt valamely körülmény miatt. Önmagában a jogszabályon alapuló jogviszony megszüntetés - indokolás hiányában sem - valósította meg a rendeltetésellenes joggyakorlást.

Alaptalan a felülvizsgálati kérelem azon hivatkozása, hogy a bíróságok jogszabálysértően (Pp. 164. §, Pp. 206. §) elzárták a felperest a bizonyítási kötelezettségétől, és tanúként nem hallgatták meg P.P.-t, illetve dr. M.T.-t. A felperes - megfelelő kioktatás mellett - nem jelölte meg azon munkáltatói magatartást, illetve intézkedést, amelyről álláspontja szerint az általa megvalósított rendeltetésellenes joggyakorlásra lehetne következtetni, így azt sem, hogy a meghallgatni indítványozott tanúk milyen tényeket tudnának alátámasztani a vallomásukkal. Ebből következően pedig a bíróságok nem követtek el jogszabálysértést, amikor a tanúk meghallgatását mellőzték, a másodfokú bíróság e körben kifejtett álláspontja helytálló.

Ugyancsak nem volt jelentősége annak a felperesi hivatkozásnak, hogy a központban hozták meg a jogviszony megszüntetéséről szóló döntést, mivel az a munkáltatói jogkör gyakorlójától származott, akinek jogszabály alapján indokolási kötelezettsége nem volt a jogviszony megszüntetés során.

A kifejtettekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. §-ának (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A felperes perköltség fizetési kötelezettsége a Pp. 78. §-ának (1) bekezdésén alapul, míg a teljes személyes költségmentességére tekintettel a felülvizsgálati eljárás illetéke az államot terheli [6/1986. (VI.26.) IM rendelet 3. § (1) bekezdés f) pont, 13. § (1) bekezdés, 14. §].

Budapest, 2016. január 20.

**Dr. Tallián Blanka s.k. a tanács elnöke, Dr. Mészárosné dr. Szabó
Zsuzsanna s.k. előadó bíró, Dr. Hajdu Edit s.k. bíró**

A kiadmány hitelével:

Nné

tisztviselő